

ФОП Яворська Г.Ю.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО СЕМІНАРУ «ОСНОВИ ТРАНЗАКЦІЙНОГО АНАЛІЗУ В ПСИХОТЕРАПІЇ»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ОСНОВИ ТРАНЗАКЦІЙНОГО АНАЛІЗУ В ПСИХОТЕРАПІЇ Курс викладається українською мовою
Організатор Викладач	ФОП Яворська Г.Ю. директор центру «Добрий день», кандидат психологічних наук, психотерапевт, тренер, супервізор Транзакційного аналізу в напрямку психотерапії від Європейської асоціації Транзакційного аналізу, член Української, Європейської, Світової асоціацій ТА, член Українського союзу психотерапевтів. Мордюшенко С.М. кандидат психологічних наук, психотерапевт, тренер, супервізор Транзакційного аналізу в напрямку психотерапії від Європейської асоціації Транзакційного аналізу, член Української, Європейської, член Українського союзу психотерапевтів.

2. Анотація до навчального семінару

Навчальний семінар «Основи Транзакційного аналізу в психотерапії» в силу своєї філософії не вимагає наявності спеціалізованих знань психологічних дисциплін. Методика і філософія дисципліни спрямована на доступне засвоєння психологічних знань самопомоги та пізнання світу. Метод Транзакційного аналізу представляє собою метод аналізу міжособистісного спілкування та взаємодії, як його бачив засновник методу Ерік Берн. Це всесвітньо визнана науково-практична галузь із різними школами та підходами, яка динамічно розвивається вже майже 70 років.

Сьогодні застосування ТА активно зосереджено в бізнесі, освіті, психотерапії, організаційному консультуванні. Практикуючи усвідомлений підхід щодо аналізу транзакцій (елементів комунікативної взаємодії) можливо вдосконалити та оптимізувати як особистий соціально-психологічний простір так і процеси професійної та творчої діяльності. Вивчення її рекомендується планувати у десятому семестрі (другий семестр першого курсу магістратури).

3. Мета та цілі навчального семінару

Метою викладання навчального семінару «Основи Транзакційного аналізу в психотерапії» є набуття знань в області психології спілкування та міжособистісної взаємодії, отримання уявлень про структуру особистості, причини поведінки, мотиви прийняття рішень, усвідомлення особистісних проблем та шляхів їх подолання з точки зору Транзакційного аналізу.

Успішне проходження семінару дозволить усвідомлено та ефективно приймати рішення, розв'язувати міжособистісні та внутрішньо-особистісні конфлікти, керувати групою, впливати на групові процеси, оптимізувати процес освіти та самоосвіти, здійснювати організаційну реструктуризацію.

Завданнями навчального семінару «Основи Транзакційного аналізу в психотерапії» передбачено: вивчення філософії ТА, структури та основних методів психологічної допомоги та самопомоги в ТА шляхів досягнення особистої компетентності в ТА, вивчення структури особистості з точки зору ТА, спеціалізація відповідно провідної школи методу ТА, самоаналіз та самодіагностика крізь призму актуальних концепцій методу ТА.

4. Компетентності та очікувані результати навчання

Навчально-практичний семінар «Основи Транзакційного аналізу в психотерапії» забезпечує формування таких компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки магістрів усіх спеціальностей.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері ТА, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності: ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом ТА. ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ в сфері ТА. ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків в сфері ТА. ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

Згідно з вимогами до освітньо-професійного навчання, **програмними результатами проходження семінару «Основи Транзакційного аналізу в психотерапії»** є такі:

ПРН1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ПРН2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ПРН3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ПРН4. Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати

психологічну інформацію з різних джерел. ПРН5. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. ПРН6. Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики.

5. Обсяг і характеристика навчального семінару

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
Освітня програма, спеціальність	
Кількість кредитів ЄКТС	1
Загальний обсяг годин	30
Кількість годин навчальних занять	30
Лекційні заняття	16
Практичні заняття	0
Семінарські заняття	0
Лабораторні заняття	0
Самостійна та індивідуальна робота	14
Форма підсумкового контролю	залік

6. Пререквізити навчального семінару

Спеціалізовані базові знання не потрібні.

7. Технічне навчального забезпечення

Участь у семінарі не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних офісних програм та онлайн-сервісів

8. Політика навчального семінару

Відвідування занять. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі учасники будуть присутні та активні протягом усіх годин на які розрахований даний навчально-практичний семінар. Пропуски не допускаються.

9. Схема курсу

Тема, основні питання / завдання	Розподіл годин за темами та формами занять	Форми та методи проведення	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год.	Форма контролю, бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТРАНЗАКЦІЙНОГО АНАЛІЗУ В ПСИХОТЕРАПІЇ					
Тема 1. Транзакційний аналіз як психотерапевтичний метод. Галузі застосування ТА 1. Філософія ТА; 2. Історія ТА й особистість Еріка Берна; 3. Контрактний метод в ТА; 4. Галузі ТА. ТА в психотерапії. ТА в освіті. ТА в організаціях. ТА в консультуванні; 5. Сучасний ТА.	4	Лекція з використанням мультимедійної презентації. обговорення проблемних питань.	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 2, 3, 4, 6	Самостійно опрацювати теоретичні питання теми згідно структури лекцій та рекомендованої літератури (2 год.).	опитування
Тема 2. Теорія особистості в ТА. Его-стани ТА 1. Его-стани особистості, їх походження; 2. Психологічні процеси в его-станах; 3. Витоки его-станів особистості; 4. Терапія его-станів; 5. Структурний та функціональний аналіз его-станів; 6. Моделі другого порядку его-станів людини.	4	Лекція з використанням мультимедійної презентації. Обговорення проблемних питань.	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 1, 3, 5	Самостійно опрацювати теоретичні питання теми згідно структури лекцій та рекомендованої літератури (4 год.).	опитування
Тема 3. Транзакції в міжособистісній взаємодії 1. Транзакції. Аналіз міжособистісних транзакцій. 2. Види транзактної взаємодії; 3. Структурування часу в транзакціях; 4. Джерела транзактної взаємодії в ТА.	4	Лекція з використанням мультимедійної презентації. Обговорення проблемних питань.	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 4, 7, 8, 9	Самостійно опрацювати теоретичні питання теми згідно структури лекцій та рекомендованої літератури (4 год.).	опитування
Тема 4. Життєвий сценарій та психологічні ігри в ТА 1. Життєвий сценарій людини. Джерела життєвого сценарію. Адаптаційні механізми в сценаріях; 2. Дозволи та заборони в життєвому сценарії; 3. Рекетні почуття особистості. 4. Психологічні валюти, купони та розплати. 5. Формула та структура психологічної гри в ТА; 6. Психологічне програвання; 7. Психотерапія ігор. 8. Подолання наслідків психологічних ігор.	4	Лекція з використанням мультимедійної презентації. Обговорення проблемних питань.	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 1, 2, 4, 7	Самостійно опрацювати теоретичні питання теми згідно структури лекцій та рекомендованої літератури (4 год.).	опитування
Всього балів за змістовим модулем 1					100
Лекцій	16				60
Самостійна робота	14				40
Підсумковий контроль: залік					100

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Берн, Е. (2016) Ігри, у які грають люди Харків: Клуб Сімейного Дозвілля.
2. Берн, Е. (2018) Вступ до психіатрії та психоаналізу. Просто про складне. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля.
3. Штайнер, К. (2021) Сценарії життя людей. Харків: Фабула.

Додаткова

1. Берн, Е. (2021) Секс у людському коханні. Ігри, в які грають у ліжку. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля.
2. Левін, П. (2017) Цикли сили. Стадії розвитку дитини та людини. Керівництво до гармонізації життя та своєї природи. Київ: Метанойя.
3. Сербанеску, Б. (2021) Спокуса дзеркал. Еволюція Транзакційно-аналітичної моделі людської взаємодії. Київ: Інтролігатор.
4. Фолі, Х. & Сілз, Ш. (2011) Реаліційний транзакційний аналіз. Принципи в практиці. Пер. Г. Тагіраджанова. Київ: Українська Спілка Реаліційного Транзакційного Аналізу.
6. Cornell, Graaf, Newton, Thunnissen - Into TA. A Comprehensive Textbook on Transactional Analysis (2018)
5. Landaiche - Groups in Transactional Analysis, Object Relations, and Family Systems (2020)
6. Poelje, Graaf - New Theory and Practice of TA in Organizations (2022)
7. Sedgwick - Contextual Transactional Analysis (2020)